
SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
SĄDU POLUBOWNEGO
PRZY KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO
W 2022 ROKU

Warszawa, kwiecień 2023 r.

NOTA PRAWNA:

„Sprawozdanie z działalności Sądu Polubownego przy Komisji Nadzoru Finansowego za rok 2022” w dniu 17 kwietnia 2023 r. zostało zatwierdzone przez Prezesa Sądu Polubownego i zgodnie § 5 ust. 6 Regulaminu Sądu Polubownego przy Komisji Nadzoru Finansowego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 106/2019 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 26 marca 2019 r. (Dz. Urz. KNF z 2021 r. poz. 37) jest przedstawiane Komisji Nadzoru Finansowego.

Spis treści

I. STATUS PRAWNY SĄDU POLUBOWNEGO PRZY KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO ORAZ PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE JEGO ORGANIZACJI I FUNKCJONOWANIA	4
II. ORGANY SĄDU POLUBOWNEGO PRZY KNF	5
Zgromadzenie Ogólne	5
Prezes Sądu Polubownego	5
Sekretarz Sądu Polubownego.....	5
III. DZIAŁALNOŚĆ SĄDU POLUBOWNEGO PRZY KNF	5
Projekt polubownego rozwiązywania sporów związanych z umowami o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska	6
IV. DZIAŁANIA EDUKACYJNO-PROMOCYJNE.....	7
ANEKS	8
Dane statystyczne za 2022 r.	8
Tabela 1. Wnioski kierowane do Sądu Polubownego przy KNF w 2022 r.	8
Tabela 2. Wnioski kierowane do Sądu Polubownego przy KNF w latach 2017 - 2022.....	9
Tabela 3. Wnioski w podziale na rodzaj postępowania w Sądzie Polubownym przy KNF w latach 2017 - 2022.....	9
Tabela 4. Liczba wniosków kierowanych do Sądu Polubownego przy KNF w latach 2017 - 2022 z podziałem na sektory rynku finansowego.....	9

I. STATUS PRAWNY SĄDU POLUBOWNEGO PRZY KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO ORAZ PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE JEGO ORGANIZACJI I FUNKCJONOWANIA

Sąd Polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego, zwany dalej „Sądem Polubownym przy KNF” lub „Sądem Polubownym”, został utworzony na mocy art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 660, z późn. zm.), zwaną dalej „Ustawą”.

Przez działalność Sądu Polubownego, Komisja Nadzoru Finansowego (KNF) zapewnia uczestnikom rynku finansowego możliwość pozasądowego rozstrzygnięcia sporów, co jest jednym z ustawowych zadań KNF, zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 6 Ustawy.

Kognicja Sądu Polubownego przy KNF obejmuje rozpatrywanie sporów między uczestnikami rynku finansowego, w szczególności sporów wynikających ze stosunków umownych między podmiotami podlegającymi nadzorowi KNF, a odbiorcami usług świadczonych przez te podmioty.

W ramach Sądu Polubownego przy KNF Ustawa wyodrębnia Centrum Arbitrażu oraz Centrum Mediacji, odpowiednio dla rozpatrywania spraw w drodze arbitrażu albo w drodze mediacji.

Sąd Polubowny przy KNF jest wpisany do rejestru podmiotów uprawnionych do prowadzenia postępowań w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich w rozumieniu ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz. U. poz. 1823) w zakresie postępowania mediacyjnego i uproszczonego postępowania arbitrażowego.

Podstawą działania Sądu Polubownego przy KNF jest Regulamin Sądu Polubownego przy Komisji Nadzoru Finansowego, stanowiący załącznik do uchwały nr 106/2019 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 26 marca 2019 r. (Dz. Urz. KNF z 2021 r. poz. 37).

II. ORGANY SĄDU POLUBOWNEGO PRZY KNF

Zgromadzenie Ogólne

Zgromadzenie Ogólne tworzą arbitrzy i mediatorzy Sądu Polubownego przy KNF.

Funkcje mediatorów i arbitrów pełnione są kadencyjnie. Na podstawie uchwały nr 427/2021 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 9 grudnia 2021 r. zmieniającej uchwałę w sprawie „Regulaminu Sądu Polubownego przy Komisji Nadzoru Finansowego” (Dz. Urz. KNF poz. 32) obecna kadencja arbitrów i mediatorów Sądu Polubownego przy Komisji Nadzoru Finansowego uległa jednorazowemu przedłużeniu o dwa lata. Na mocy wprowadzonych rozwiązań kadencja rozpoczęta w 2017 r. będzie trwała do dnia poprzedzającego dzień zebrania się Zgromadzenia Ogólnego następnej kadencji, nie dłużej jednak niż do dnia 31 stycznia 2024 r.

W dniu 31 grudnia 2022 r. na listę arbitrów Sądu Polubownego przy KNF wpisanych było 39 arbitrów, a na listę mediatorów Sądu Polubownego przy KNF 410 mediatorów.

W 2022 r. z list zostało skreślonych 4 mediatorów oraz jeden arbiter.

Prezes Sądu Polubownego

Funkcję Prezesa Sądu Polubownego pełni prof. dr hab. Aleksander Chłopecki. W dniu 23 maja 2022 r. Przewodniczący KNF, w drodze zarządzenia, powołał prof. dr hab. Aleksandra Chłopeckiego na kolejną czteroletnią kadencję przypadającą na lata 2022-2026.

Sekretarz Sądu Polubownego

W okresie od 1 stycznia do 11 lutego 2022 r. funkcję Sekretarza Sądu Polubownego pełnił Piotr Matraszek, a od 12 lutego do 31 grudnia 2022 r. Paulina Sosin-Ziarkiewicz.

III. DZIAŁALNOŚĆ SĄDU POLUBOWNEGO PRZY KNF

Postępowania prowadzone przed Sądem Polubownym przy KNF mają charakter dobrowolny. Warunkiem wszczęcia takiego postępowania jest zgoda wszystkich stron na polubowne rozwiązanie sporu przed Sądem Polubownym. Sąd Polubowny przy KNF oferuje dwie zasadniczo różne ścieżki polubownego rozwiązania sporu - pierwszą w trybie mediacji, której celem jest zawarcie ugody pomiędzy stronami sporu przy udziale mediatora oraz drugą, w trybie postępowania arbitrażowego, w ramach którego dochodzi do rozstrzygnięcia sporu

w drodze wyroku Sądu Polubownego. Przed Sadem Polubownym przy KNF prowadzony jest także tzw. arbitraż uproszczony, dający możliwość prowadzenia postępowania w formie elektronicznej.

Szczególnym zainteresowaniem uczestników rynku finansowego, zarówno konsumentów, jak i instytucji finansowych, cieszą się postępowania mediacyjne. W 2022 r. 38 instytucji finansowych z różnych sektorów rynku finansowego, wyraziło wolę rozwiązania sporu ze swoimi klientami w drodze mediacji. Natomiast 20 instytucji finansowych skierowało wnioski do Centrum Mediacji Sądu Polubownego przy KNF, proponując swoim klientom mediację jako sposób rozwiązania wynikłego sporu. Należy podkreślić, że prawie 95% wniosków o mediację spotyka się ze zgodą drugiej strony sporu.

Największa liczba wniosków złożonych do Sądu Polubownego w 2022 r. według przedmiotu sporu dotyczyła:

- roszczenia dotyczącego umowy kredytu denominowanego lub indeksowanego do waluty innej niż waluta polska,
- odmowy lub częściowej odmowy wypłaty odszkodowania lub świadczenia,
- kapitalizacji renty,

Szersze dane statystyczne dotyczące prowadzonych postępowań zostały zamieszczone w Aneksie.

Z uwagi na obowiązujący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do 15 maja 2022 r. stan epidemii, a następnie wprowadzony po jego odwołaniu stan zagrożenia epidemicznego, w 2022 r. postępowania przed Sądem Polubownym były prowadzone wyłącznie przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość.

[Projekt polubownego rozwiązywania sporów związanych z umowami o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska](#)

Przez cały 2022 r. kontynuowany był zainicjowany w październiku 2021 r. projekt polubownego rozwiązywania sporów związanych z umowami o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska w drodze ugód zawieranych w ramach mediacji prowadzonych w Centrum Mediacji Sądu Polubownego przy KNF. Ugody takie zawierane są w oparciu o zasady przewalutowania kredytów denominowanych lub indeksowanych do waluty innej niż waluta polska na kredyt złotowy przedstawione przez Przewodniczącego KNF, jako odpowiedź na jeden z istotnych problemów występujących w ostatnich latach na rynku finansowym.

Zdecydowana większość mediacji dotyczących umów kredytów denominowanych lub indeksowanych do waluty innej niż waluta polska prowadzona jest przy wykorzystaniu platformy informatycznej (SOSP - System Obsługi Sądu Polubownego), która umożliwia elektroniczną, w pełni zdalną, a przy tym bezpieczną obsługę postępowań mediacyjnych, w tym także rozliczanie wynagrodzeń mediatorów.

W 2022 r. w Centrum Mediacji Sądu Polubownego przy KNF zainicjowanych zostało 18 511 postępowań dotyczących tego rodzaju sporu, co stanowiło ponad 95% wszystkich postępowań mediacyjnych. Ponadto, do 31 grudnia 2022 r. zakończonych zostało łącznie 22 239 mediacji dotyczących tego typu kredytów, z czego w 14 980 postępowaniach doszło do zawarcia ugody, a 7 259 postępowań zakończyło się bez zawarcia ugody. Oznacza to, że ponad 67% prowadzonych postępowań mediacyjnych dotyczących umów o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska zakończyło się zawarciem ugody.

Skierowanie do Sądu Polubownego przy KNF znacznej liczby spraw, a także wysoki udział podpisanych ugód wskazuje, że polubowna metoda rozwiązania sporu - bez kosztów dla klienta, przyjazna i łatwo dostępna oraz stosunkowo szybka - odpowiada na potrzeby zarówno banków, jak i dużej grupy kredytobiorców, pozwalając na uniknięcie długotrwałych i kosztownych sporów sądowych.

IV. DZIAŁANIA EDUKACYJNO-PROMOCYJNE

W 2022 r. po raz kolejny zostało przyznane wyróżnienie *Institucja finansowa przyjazna mediacji*, którego celem jest propagowanie polubownego rozwiązywania sporów pomiędzy instytucjami finansowymi a odbiorcami świadczonych przez nie usług, a także docenienie instytucji finansowych, które kontakty ze swoimi klientami opierają na otwartości, dialogu i dążeniu do porozumienia. Wyróżnionych zostało czternaście podmiotów: TUiR Warta S.A., PZU S.A., Vienna Life TU na Życie S.A. VIG, STU ERGO Hestia S.A., Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, InterRisk TU S.A. VIG, Unia TU S.A., TUiR Allianz Polska S.A., Compensa TU S.A. VIG, Link4 TU S.A., Wiener TU S.A. VIG, TUZ TUW, PKO Bank Polski S.A., ING Bank Śląski S.A.

ANEKS

Dane statystyczne za 2022 r.

[stan na 31 grudnia 2022 r.](#)

Tabela 1. Wnioski kierowane do Sądu Polubownego przy KNF w 2022 r.

	Łącznie	Postępowania arbitrażowe	Postępowania mediacyjne
Wnioski	20 554	17	20 537
Zgody (przeprowadzone postępowania)	19 429	1	19 428
Odmowy (wnioski bez prowadzenia postępowania)	728	9	719
Sprawy w toku (brak odpowiedzi drugiej strony w przedmiocie zgody na postępowanie)	332	6	326
Sprawy pozytywnie załatwione na rzecz wnioskodawcy przed rozpoczęciem postępowania (zawarto ugodę lub złożono propozycję ugody)	9	0	9
Pozostałe (m.in. wycofanie lub niezuzupełnienie wniosku przez wnioskodawcę, brak właściwości sądu, brak kontaktu ze stroną)	56	1	55

Tabela 2. Wnioski kierowane do Sądu Polubownego przy KNF w latach 2017 - 2022¹

Lata	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wnioski	2977	2361	2748	2203	18 207	20 554
Zgody na mediację	1137	1050	1569	1093	16 799	19 428
Zgody na arbitraż	5	4	2	4	0	1

Tabela 3. Wnioski w podziale na rodzaj postępowania w Sądzie Polubownym przy KNF w latach 2017 - 2022

Rodzaj postępowania	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Mediacja	2952	2314	2724	2187	18 190	20 537
Arbitraż	25	47	24	16	17	17

Tabela 4. Liczba wniosków kierowanych do Sądu Polubownego przy KNF w latach 2017 - 2022 z podziałem na sektory rynku finansowego

Sektory rynku finansowego	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bankowy	498	249	152	103	16 115	18 652
Ubezpieczeniowy	2470	2103	2528	2085	1785	1855
Kapitałowy	3	3	58	2	297	3
Inne	6	6	10	13	10	44

¹ Liczby zgód na mediację i arbitraż w latach 2021-2022 są podawane na dzień 31 grudnia danego roku.